

Co je dějepis (historie)

Dějepis (historie) je věda, která se zabývá vším, co se stalo, a zkoumá dějiny člověka a lidské společnosti – proto patří mezi vědy, kterým se říká společenské.

Abychom mohli poznávat minulost, abychom mohli mluvit o tom, co se kdy stalo, a co nejpřesněji to popsat, musíme používat také údaje o čase:

rok – používá se i zkratka **r.**

(dříve se pro rok používala i zkratka L. P. = Léta Páně)

století – používá se i zkratka **stol.** nebo zkratka **st.**

tisíciletí – používá se i zkratka **tis.**

Žijeme v roce 2021 – to znamená v ..... . století a v ..... . tisíciletí.

Dějiny lidstva jsou dlouhé a na různých místech na světě se čas počítal odlišně, proto se stalo, že bylo třeba počítání času nějak sjednotit, najít jeden rok, od kterého se bude počítat.

Za takový začátek byl zvolen rok, ve kterém se předpokládalo, že se narodil Kristus. Tento rok byl označen jako rok 1 a je počátkem **našeho letopočtu** (zkráceně rok 1 n. l.). Všechno, co se odehrálo před tímto rokem, je označováno jako **před naším letopočtem** (zkráceně př. n. l.).

Historii můžeme poznávat hlavně z učebnic a odborných knih.

Ale aby takové knihy mohly být sepsány, musejí existovat nějaké zdroje informací, odněkud se musíme dozvídat, co se kdy stalo – takovým zdrojům informací říkáme historické prameny.

Historické prameny jsou různé, mají různou podobu:

hmotné – to, co můžeme vidět a zkoumat, třeba si na to i sáhnout: vykopávky (kosti, nástroje, nádoby, části oděvů, zbytky různých staveb atd.), kresby a obrazy, různé budovy;

písemné – to, co bylo sepsáno: kroniky, legendy, důležité listiny a úřední záznamy, deníky významných osobností;

ústní – to, co si lidé vyprávěli a vyprávějí: pověsti, vzpomínky pamětníků, některé básně a písně.

Další informace o dějinách a o tom, jak lidé žili, co dokázali, najdeme i v muzeích, v galeriích nebo se je dozvíme při návštěvě různých kulturních památek, jako jsou například:

.....
kronika = kniha, ve které jsou popsány historické události, jak jdou po sobě, jak se postupně staly

legenda = příběh o životě nějakého významného člověka, světce nebo mučedníka, o jeho činech, umučení a zázracích, které vykonal

pamětník = člověk, který určitou událost, třeba válku, zažil a vypráví o svých zážitcích a zkušenostech